

ปริเฉทสารคดีท่องเที่ยวในอนุสาร อ.ส.ท.

นางสาวมัณฑุสา อังคะนาวิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๔๗

ISBN 974-17-6129-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DISCOURSE OF TRAVELOGUES IN OR.SOR.THOR. MAGAZINE

Miss Munchusa Aungkanawin

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Thai

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-6129-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปริเฉทสารคดีท่องเที่ยวในอนุสาวรีย์ อ.ส.ท.
โดย นางสาวมัณฑุสา อังคะนาวิน
สาขาวิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. เทพี จรัสจรุงเกียรติ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิงอร สุพันธุ์วนิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. เทพี จรัสจรุงเกียรติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ จิราภรณ์ ภักธภาณุภัทร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง)

มัญชุสา อังคนาวิน : ปริจเฉทสารคดีท่องเที่ยวในอนุสาร อ.ส.ท. (DISCOURSE OF TRAVELOGUES IN OR.SOR.THOR MAGAZINE) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. เทพี จรัสจรุงเกียรติ, ๑๔๑ หน้า. ISBN 974- 17- 6129 -5

การศึกษาเรื่องปริจเฉทสารคดีท่องเที่ยวในอนุสาร อ.ส.ท. นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสารคดีท่องเที่ยวซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นปริจเฉทเรื่องเล่าประเภทหนึ่ง ตามแนวคิดของ ลองเอเคอร์ คือ มีการเล่าเรื่องไปตามลำดับเวลา และมีการอ้างถึงตัวผู้กระทำ ซึ่งในที่นี้หมายถึงตัวผู้เขียน การศึกษาครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาสารคดีท่องเที่ยวใน ๒ ประเด็น คือ ๑) องค์ประกอบและกลวิธีการเล่าเรื่องในสารคดีท่องเที่ยว และ ๒) การเชื่อมโยงความในปริจเฉทสารคดีท่องเที่ยว ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สารคดีท่องเที่ยวในอนุสาร อ.ส.ท. แสดงความสัมพันธ์กัน ด้วยองค์ประกอบ ๔ องค์ประกอบ คือ บทนำ เนื้อเรื่อง บทสรุป และบทส่งท้าย สามารถแยกแต่ละองค์ประกอบออกจากกันได้โดยตัดสินการแสดงลำดับเวลาและรูปภาษาที่ใช้ มีกลวิธีการเล่าเรื่องด้วยการใช้คำบอกเวลาเป็นแกนในการดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ โดยมีผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่องราวการท่องเที่ยว ผ่านมุมมองของตนเอง สังเกตได้จากการใช้คำสรรพนามแทนตนเอง ซึ่งปรากฏใช้ตลอดทั้งเรื่อง

การศึกษาลักษณะการเชื่อมโยงความ ๓ ประเภทได้แก่การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อม และการเชื่อมโยงความด้วยการคำศัพท์ จากการศึกษาพบการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง ๒ ลักษณะได้แก่ การอ้างถึงด้วยการใช้คำสรรพนาม และการอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อม พบการใช้คำเชื่อม ๘ ประเภท ได้แก่ คำเชื่อมแสดงลำดับเวลา คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเพิ่มข้อมูล คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุ คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเป็นผล คำเชื่อมแสดงความมุ่งหมาย คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบต่างต่อนกัน และคำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเงื่อนไข การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ พบการเชื่อมโยงความด้วยคำศัพท์ ๖ ประเภท ได้แก่ การใช้คำสัมพันธ์กัน การกล่าวซ้ำหรือซ้ำคำเดิม การใช้คำจากกลุ่ม - คำลูกกลุ่ม กวการใช้คำตรงกันข้าม การใช้คำพ้องความหมาย และการใช้คำที่เป็นส่วนประกอบของหน่วยใหญ่

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา ๒๕๔๗

ลายมือชื่อนิสิต..... มีณัฐสา อังคนาวิน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4580199022: MAJOR THAI

KEY WORD : DISCOURSE / TRAVELOGUES/ OR.SOR.THOR/ MAGAZINE

MUNCHUSA AUNGKANAWIN : DISCOURSE OF TRAVELOGUES IN OR.SOR.THOR.

MGAZINE THESIS ADVISOR : DEBI JARATJARUNGKIAT, Ph.D , 141 pp .

ISBN 974-17-6129-5

The objective of this study is to investigate the discourse of travelogues in OR. SOR. THOR. magazines regarding of the kind of narrative discourse. Longacre's (1983) framework is used, in that there are temporal sequence of narrating an agent orientation in the discourse. The following are the points of concentration in the study ;the consist of travelogues , an examining devices that use for narrating and study of cohesion in three types ; reference , conjunction , and lexical cohesion.

It appears that travelogues in OR.SOR.THOR use a device of narrating are contingent temporal succession and agent orientation. And the study found that travelogue in OR.SOR.THOR. are consisting of four elements ; leading , body , conclusion , and terminus.

The result of the cohesion study in chapter four shows that reference cohesion can be classified into two type ; prominal reference , demonstrative reference . Conjunction cohesion can be classified into eight types of connector ; temporal relation , adversative relation, contrastive relation , additive relation , relation of purpose , causal relation , relation of result , and conditional relation. The study of lexical cohesion found that there are six types; reiteration , synonymy , hyponymy and co - hyponymy , meronymy and co -meronymy , collocation , and antonymy.

Department Thai
Field of study Thai
Academic year 2004

Student's signature Munchusa Aungkanawin
Advisor's signature Debi Jaratjarungkiat
Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรวงเกียรติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความรู้ ให้แนวคิดและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ รวมทั้งได้สละเวลาในการตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และความเอื้ออาทรของอาจารย์ ที่มีต่อผู้วิจัยอย่างยิ่งมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิงอร สุพันธ์วณิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์จิราภรณ์ ภัทรภาณุภัทร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาแก้ไข และแนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ ต่องานวิจัยฉบับนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในทุกด้าน ให้กับผู้วิจัย ตั้งแต่เยาว์วัยจนถึงปัจจุบัน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้ชีวิต ให้การศึกษา อบรมเลี้ยงดู ด้วยความรักและเอาใจใส่ อีกทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญในชีวิตของผู้วิจัย ขอขอบคุณสมาชิกทุกคน ในครอบครัวของผู้วิจัย ผู้เป็นเสมือนแรงผลักดันอันยิ่งใหญ่ และได้ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียน ขอขอบคุณ นันทวัตร สำหรับกำลังใจและความปรารถนาดี ที่มีให้ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจ ผู้วิจัยมาโดยตลอดนับตั้งแต่ผู้วิจัยก้าวเข้ามาศึกษาที่ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์แห่งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ

บทที่

๑. บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	๓
๑.๓ สมมติฐานของงานวิจัย.....	๓
๑.๔ ขอบเขตของการศึกษา.....	๓
๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๔
๒. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
๒.๑ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับสารคดีท่องเที่ยว.....	๕
๒.๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริจเฉทเรื่องเล่า.....	๙
๒.๓ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเชื่อมโยงความ.....	๑๕
๓. องค์ประกอบและกลวิธีการเล่าเรื่อง.....	๒๖
๓.๑ องค์ประกอบของสารคดีท่องเที่ยว.....	๒๖
๓.๑.๑ บทนำ.....	๒๙
๓.๑.๑.๑ บทนำที่กล่าวถึงสถานที่โดยตรง.....	๓๐
๓.๑.๑.๒ บทนำที่ไม่ได้กล่าวถึงสถานที่โดยตรง.....	๓๖
๓.๑.๒ เนื้อเรื่อง.....	๔๐
๓.๑.๒.๑ การให้รายละเอียด.....	๔๑
๓.๑.๒.๒ การแสดงความคิดเห็น.....	๔๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๓.๑.๒.๓ การอ้างอิง.....	๔๘
๓.๑.๓ บทสรุป.....	๕๐
๓.๑.๔ บทส่งท้าย.....	๕๒
๓.๒ กลวิธีการเล่าเรื่องในปริจเฉทสารคดีท่องเที่ยว.....	๕๗
๓.๒.๑ การเรียงลำดับเวลา.....	๕๗
๓.๒.๒ การเล่าเรื่องโดยผู้เขียน	
๓.๒.๒.๑ ผู้เขียนเล่าจากประสบการณ์จริง.....	๕๙
๓.๒.๒.๒ ผู้เขียนเล่าโดยอ้างอิงข้อมูลจากแหล่ง ข้อมูลอื่น ๆ.....	๖๒
๔. การเชื่อมโยงความในปริจเฉทสารคดีท่องเที่ยว.....	๖๗
๔.๑ การเชื่อมโยงความด้วยการอ้างอิง.....	๖๗
๔.๑.๑ การอ้างอิงด้วยการใช้คำสรรพนาม.....	๖๗
๔.๑.๒ การอ้างอิงด้วยการชี้เฉพาะ.....	๘๑
๔.๒ การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อม.....	๘๗
๔.๒.๑ คำเชื่อมแสดงลำดับเวลา.....	๘๗
๔.๒.๒ คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเพิ่มเติม.....	๙๑
๔.๒.๓ คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง.....	๙๒
๔.๒.๔ คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุ.....	๙๕
๔.๒.๕ คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเป็นผล.....	๙๖
๔.๒.๖ คำเชื่อมแสดงความมุ่งหมาย.....	๙๗
๔.๒.๗ คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบต่างต่อนกัน.....	๙๘
๔.๒.๘ คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์แบบเงื่อนไข.....	๙๘
๔.๓ การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์.....	๑๐๑
๔.๓.๑ การใช้คำสัมพันธ์กัน.....	๑๐๑
๔.๓.๒ การกล่าวซ้ำ.....	๑๐๓
๔.๓.๓ การใช้คำจากกลุ่ม – คำลูกกลุ่ม.....	๑๐๓
๔.๓.๔ การใช้คำตรงกันข้าม.....	๑๐๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๔.๓.๕ การใช้คำพ้องความหมาย.....	๑๐๖
๔.๓.๖ การใช้คำที่เป็นส่วนประกอบของหน่วยใหญ่.....	๑๐๗
๕. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๑๑๐
๕.๑ สรุปผลการวิจัย.....	๑๑๐
๕.๒ อภิปรายผล.....	๑๑๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๑๑๕
รายการอ้างอิง.....	๑๑๖
ภาคผนวก.....	๑๑๘
ภาคผนวก ก.....	๑๑๙
ภาคผนวก ข.....	๑๓๘
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	๑๔๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	จำนวนและคำร้อยละของรูปภาพที่ใช้ในการอ้างถึง ด้วยคำสรรพนามที่เป็นบุรุษสรรพนาม.....	๗๓
ตารางที่ ๒	จำนวนและคำร้อยละของรูปภาพที่ใช้ในการอ้างถึง ด้วยนามที่เป็นคำสรรพนาม.....	๘๐
ตารางที่ ๓	จำนวนและคำร้อยละของรูปภาพที่ใช้ในการอ้างถึง ด้วยการชี้เฉพาะ.....	๘๖
ตารางที่ ๔	จำนวนและคำร้อยละของการเชื่อมโยงความด้วยการ ใช้คำเชื่อมแต่ละประเภท.....	๑๐๐
ตารางที่ ๕	จำนวนและคำร้อยละของการเชื่อมโยงความ ด้วยการใช้คำศัพท์	๑๐๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย